

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 egész évre . . . 10 frt. — kr.
 Félévre . . . 5 „ „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy órára . . . 1 „ „
 Egy év szám 4 kr.

A lap szerkesztéséhez minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz. börtmentve) küldendő.

Előfizetési helyben:
 Főter 1828. sz. börtmentve.
 Főter 1828. sz. börtmentve.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj:
 Négy hasábjos heti hirdetés 3 kr. Nagyjobb terjedelmű és többnapos hirdetések ára szerkesztőségünkön van. Bélyegdíj minden külön bejelentésért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot megadandó foglalás utáni 50 kr.
 Nyelvi közlemények minden heti sora 50 krajczár.
 Hirdetéseket fogadtunk a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. börtmentve.
 Kéziratok nem adódnak vissza.

Az anyaföld.

Talán nem egészen jogosulatlan azon állítás, hogy mindenünket az anyaföldnek köszönhetjük. Ha a föld meghozza a maga termését s hozzá téve áldás kíséri a földmívelő munkáját, akkor megelégedés fog honolni az egész országban. Mert ha közvetlenül nem is, de közvetve mindenki a földtől nyeri a meg lehetőséges eszközt. Ha a föld busásan visszaadja a beleje vetett magot, akkor van a földmívelőnek, van az iparosnak, van a hivatalnokoknak, van az államnak, de ha ez a nyomorult föld termése nem sikerül, a hiányt megérzi kicsiny és nagy, gazdag és szegény.

És mégis van-e bizonytalanabb jövedelmi forrás, mely az idő viszontagságainak és annyi sokféle változás esélyeinek volna kitéve, mint a föld hozadéka? A gazda állandóan egyforma jövedelemre sohasem számíthat. Minden óra végzetessé válhat az esztendőre nézve. A gazdával osztozik a jövedelemben az őszi eső, mely kimossa a magot, a téli és tavaszi fagy, a hosszantartó szárazság, kivesszik részüket kártékony mezei állatok, férgek és bogarak és csak amit azok meghagynak, az marad a gazdának.

Azt mondhatjuk, hogy a természet játékára van feltéve a gazda existenciája. A föld mindig meghozza a termést, ami kár van, az nem a föld hibája.

Magyarország népének tulnyomó részét a földmívelő elem képezi. Elképzelhető tehát, hogy a vetéstől az aratásig fél Magyarország még a fű növéstét is figyelemmel kíséri. Aratásig se éjtele, se nappala nincs a földmívelő népek. Mert vetett s hogy mint fog aratni, nem tudja. A kockázatot a sors szeszélyes játékával szemben mindig neki kell viselnie. Ő elveti a tiszta magot, megmunkálja a földet rendesen, a többi mind bizonytalan. Jöhet egy éjszaka s a szépen fejlődött kalászkot porzójává veri a jégzárpor. Vagy belevesszi magát az üszök és tönkre teszi az egész táblát. Lehet e

mellet a gazda a legszorgalmasabb, a legjóképűbb, mind nem ér semmit. Nem akadályozhatja meg az elemi csapásokat. Istenhez párhajra menni nem lehet.

Most az aratás után eszünkbe jut a természet sokféle esélye. Mennyi munka, fáradság, aggodalom kellett addig, míg gabonáinkat legalább is asztagokba rakhattuk! Az idej termés mondjuk, hogy nem volt rossz, de fel sem dicsérhetjük nagyon. A föld hozott annyit, amennyit közönségesen hozni szokott, semmivel sem többet. És mégis mindenesetre meglep bennünket a gabonáink alacsony sága. A buza métermázsája 6 frt 10 kr. Mikor már azt hittük, hogy a betakarított gabona a csürben van s ott veszély nem fenyegeti, elő áll egy körülmény, mely összes számításainkat keresztül huzza. És ez a gabonáink folytonos ingadozása, a mostani viszonyokhoz képest folytonos sülyedése.

Itt akad meg a magyar gazda sorsa. Ha most összeszámítja a bevetett magot, a reáfordított munkát, kiadásokat, adóját, tartozásait és mind e mellett az alacsony gabona árakat, nem lehet csodálni, ha erőt vesz rajta a keserűség és az Amerikába való kivándorlásra gondol. De nem csak ő, hanem vele együtt az iparosok egész tömege, kik mind csak a gazdától élnek.

Most a hitelezők is megszorítják. Még el sem csinálta a magot, már is kénytelen tudni rajta s a tétre nem marad semmije, ugy kell átnyomorgani. A gazda nem versenyezhet a gabonakereskedőkkel, ha nincs kintartása. — Az egyenlőtlen versenyben ő huzza a rövidebbet, mert nem tudja magát fenntartani addig, míg a gabonáink legalább is elfogadható magasságra emelkednek. A gabonakereskedők szövetségre lépnek s lenyomják az árakat. Oroszországból és Romániából importált búzával maszkirozzák a börtment, úgy, hogy a gazda a szük aratás dacára, sem tudja az árakat felcsigánzni.

A föld hozadéka immár társadalmi kérdéssé vált, mely megoldásra vár. Me-

zőgazdaságunk érdeke megkívánja, hogy ne is térjünk ki előle. Magyarország gazdaközönségét képesíteni kell az egyenlő versenyre. Képesse kell tenni, hogy a huzamosabban tartó alacsony árak se törjék meg, hanem kitartson mindvégig. Meg is próbálták ezt a régebbi időkben is azáltal, hogy hitelt nyitottak a gazda számára és nem tudták, hogy a föld megbosszulja magát, mert ez a hitel lesz a gazda megölője. A minthogy úgy is történt.

Ez így azonban nem maradhat. Micsoda kilátásai vannak akkor a jövőre gazdaközönségünknek, ha ez így tart tovább? A haza törzsét képezik a gazdák, a törzset kell ápolni tehát, mert ettől nyeri az életnedvet a legutolsó levél is. Micsoda kedvvel foghat őszszel újra a vetéshez, ha látja, hogy munkájának eredménye, akár jó, akár rossz az aratás, a legszerényebb igényeket sem képes kielégíteni.

Magyarok Lembergben. Lemberg, aug. 13. Ma deléltől különvonaton mintegy 100 magyar és Magyarországon lakó lengyel érkezett ide. Utközben már Skoleban és Stryben lelkes ovációkban részesítették őket. A lembergi pályaudvaron a vendégeket Nichalski alpolgármester több városi tanácsnokkal és a fogadó bizottság tagjaival fogadta. A városi zenekar a vonat megérkezésénél a Rákóczi-indulózt zendítette rá, a pályaudvaron egybegyűlt közönség viharos éljen kiáltásokba tört ki, lenyűgözött virágokat szórtek. A bizottság nevében az érkezőket Smalavszky dr. üdvözölte, élenk szavakban hanguloyozva a lengyelek rokonszenvet Magyarország iránt. Csendies budapesti fővárosi tanácsnok köszönetet mondott a szelvényes fogadtatásért és meghívta a lengyeleket a budapesti jubileumi kiállításra. A vendégeket azután a bizottság lakásaira kísért. Delben megtekintik a kiállítást.

Tanügy.

I. Országos tanszerkiállítás.

(A debreczeni országos tanszerkiállítás Jury szabályzata.)

1. §. A debreczeni országos tanszerkiállítás rendező nagybizottsága által választott s a közoktatásügyi m. kir. Miniszter Ur által megerősített s kiegészített bíráló bizottság vagy

— Ön elhagyta a sereget, a lány elhagyta önt, mondá Finette. Az ilyen dolgok azonban a legderekabb emberrel is megtörténnek, mint ön mondja. És mit csinált azután? Éppen nem olyan közlekeny ön többé, mint azelőtt szokott lenni.

— Egyideig a kontinensen voltam. Volt mondá a vallatott.

— Volt hősiesség oka reá, egészítette ki a kaján leány. Érttem. De miért nem írja meg az életrajzát, most hogy »irodalmi férfiú«, meg van hozzá a kellő jártassága. Egykor, a mint tudom, egy fiatal leány szerelmét bírta ön, igaz, hogy az a leány csak virágot árult a vendéglőkben, de igazán szerette önt. Mikor aztán az »okok« elfújnak a viszonyt, ön London nyugati végén klubbot nyitott, ahol nagy összegekre játszottak.

— Nincs okom tagadni, adta meg magát a riporter; tulajdonosa voltam az »Oktave«-nak egy éven át. De lemondtam róla, önként mondtam le. Valószínűleg ön ezt is tudja — mint sok más egyébét is tudni látszik.

— Igen, olvastam róla valamit, viszonzá a leány. Valami botrány volt az »Oktave«-ban, ugy-e? Valaki zajt ütött, hamis játékok emlegetett s szó volt róla, hogy vad alá helyezték a tulajdonost és a klub két tagját.

— Ma icziózus, infámis rágalmak volt az egész és én mint gentelman jobbnak tartottam a meghátrálást, — mint kitenni magamat a pörnek.

— Persze, mondá Finette felkaczgva; hiszen ön mindig nagy volt a hátrálásban. És most a »The Echoes of the Universe« riporter önt. Jól fizetik?

— Nem nagyon. Az igazat megvallva, jövedelmem nagyon szerény. Különben minden csak viszonylagos.

jury feladata a kiállításra érkezett s tényleg kiállított összes tárgyak, tanszerek és munkalátok áttanulmányozása, megbírálása s a kiállítás ügyében batározat kiadása.
 2. §. Minden kiállító tárgyai bírálat alá kerülnek és a mennyiben a jury azokat érdemeseknek itéli, a jelen szabályzatban megállapított kiüntetésekre igényt tarthatnak.
 E szabály alól kivételnek:
 a) azon kiállítók tárgyai az illető szakcsoportban, kik a jury illető szakcsoportjának tagjai.
 b) azon kiállítók tárgyai az illető szakcsoportban, kik valamely szakcsoport megbírálására, mint szakértők kérelmek föl.
 c) azon kiállítók tárgyai, kik a megbírálatásról s esetleges kitüntetésről írásbeli nyilatkozatban előre lemondanak.

Ez esetekben a kiállított tárgyak a következő feliratokkal látandók el:
 ad. a) versenyen kívül. Jury-tag.
 ad. b) versenyen kívül. Szakértő.
 ad. c) nem versenyen.

3. §. A külföldi kiállítók csak versenyen kívül vesznek részt az országos tanszerkiállításban, mindenik magában véve s a többiekkel való összehasonlítás nélkül vétetvén bírálat alá; állami érmeikkel való kiüntetésre azonban a tanügyi magas kormányhoz esetleg őket is fölterjeszti a jury.

4. §. A kiállításban résztvevő iskolák különböző jellegű képeket a jury több csoportra osztlik.
 Egy és ugyanazon személy több csoportban is lehet jury-tag.

A jury-tagok a kiállítás egész idejére tiszteleti jelvényt nyernek, mely őket feljogosítja a kiállításnak bármikor leendő megzemelésére s tanulmányozására.
 5. §. A jury minden tanácskozmányai vagy határozatai titokban tartandók. A jury-tagok ezen kötelezettségre működésük megkezdése előtt az elnök által figyelemzetnek s kézadással tiktartást fogadnak.

6. §. A jury elnöke esetleg a jurya kívül álló szakértőket is fölkerthet egyes szakcsoportok megvizsgálására s azokról való vélemény-adásra. De ezen szakértők a jury gyűlésén szavazattal nem bírnak.

7. §. A jury-tagjai augusztus 16-tól augusztus 25-ig elvégezvén tanulmányozó munkájukat, augusztus 26-án a kiüntetésekre vonatkozó együttes megállapodás czéljából elnök által gyűlésre hivatnak össze, hogy a kiüntetések meg a kiállítás berekesztése előtt kihirdetethessenek.

8. §. Ezen gyűlésen a jury tagjai az egyes szakcsoportok bírálati által előadott, vagy esetleg a nem Debreczenben lakó s már akkorra eltávozott jury-tagok és a főként

— A régi jó időkben bizonyosan többször költött annál szivarra is és mégis azt mondják, legjobbak az egyenes ut. Csak hogy ön előbb kitaposta a másikat, mielőtt erre lépett volna. Talán az a szegény, hogy megtartsa nekem adott esküjét, utóvégre is jövedelmezőbb lett volna, folytatta Finette szemrehányásait.

— Nyomorult, lefelé sűrű élet volt, kiállított fel a riporter mely ekkeseredéssel, elejétől végig. De az égre kérem Milli, ne igazasson; vannak pillanatok, mikor el tudnám metszeni a nyakam!

— Nem gyújt rá? — kérde Finette közőmbösen.

— Köszönöm, mondá a riporter, ma még nem is szivaroztam.

— Annnyira el volt foglalva?

— Nem volt mit! hangzott az őszinte válasz.

— Szegény ördög, hát annyira jutott kiállított fel a tánczos, oda nyujtván vendégének a szivardobozt.

— Kérem, Milli, szólalt meg aztán a riporter, miután nagy kéjjel szivta az illatos szivart, — mondjon el nekem egyet-mást életéből. Ha be tudok tölteni egy kolumnát az ön interviu-ásával, egy sovereign üt a zsebetmet. Megírhatom, hogy nem fantázia ön?

— Oh igen is, megírhatja, mondá Milli. Irja, hogy amerikai — vagy bármi más vagyok csak ne angol. Mindjárt nem karolnának fel oly melegen, ha tudják, hogy angol vagyok.

— És a fizetése; mit írjak arról? — kérde a riporter.

— Három hónapra szóló szerződést írtam alá hetenkint hatvan fonttal és azután Berlinbe és Párisba megyek nyolcvannal, felelte a művész.

